

Este de două ori în septemana: **Joi** a și **Dominec**a; era candu va pretinde importantia materielor, va esi de trei sên de patru ori în septemana.

Pretiuul de prenumeratiune.
pentru Austria:

pe anu întregu 8 fl. v. a.
diimetate de anu 4 fl. v. a.
patrariu 2 fl. v. a.

pentru Romania și străinatate:
„auu întregu 12 fl. v. a.
diimetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. core-spondinti ai nostri, si de a dreptulu la Redactiune **Stationsgasse Nr. 1**, und-sunt a se adresă si corespondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea sêu speditur'a; câte vor fi defrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica

Pentru **anuncio** si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde câte 7 cr. pe linia; repetirile se facu cu pretin sca-diuta. Pretiuul timbrului câte 80 cr. pen-tru una data se antecipa.

TELEGRAMME :

Sâbiu, 2 dec. 1 ora, 20 min. d. m.
Dupa consultari si sfertuari de trei zile, rezultatulu alegerii tocmai esecutate: 45 bile albe, 43 Romanu, Popea nici un'a: dovêda eclatante despre confusiunea pro-dusa in spirite prin actulu denegării de intarire si intrevenirea guvernului. Mane repetirea.
Babesiu.

Sabliu, 3 dec. 2 ore d. m.
Prin nôte consultatiuni, constatandu-se nepotintia de alta candidare — parti'a libe-rale face invoiere cu person'a episcopului Ro-manu. Asfelu acest a, intruindu 51 voturi, fâ proclamatu metropolitu. Popea 31 voturi, albe 6. — Actulu se subs ernă ministariului prin p osta. — Mane redeschiderea congressului ord-nariu pentru obiectele neamenabili. — Inchie-iarea curendu.
Babesiu

Budapesta, in 2 dec. n. 1874

Diu'a — care are să decida asupra sortii Ungariei, pare că va să resara cu multu mai tempuriu, decâtu dora ar fi creditu domnii magiari. Cei siepte ani de desmerdare, imhuibare și desfrenare a domniei eschisive magiare au adusu poporale tierei unguresci la price-rea, că intr'adeveru politica utopica a fost cea de siepte ani încôce și că — fora indoiela, la perire duce ea. De aci nainte nemene nu se mai pôte asteptă, la bine, pana candu frenele guvernării vor fi totu in manele acelora, cari le manedia de siepte ani în cõe, si pana candu acestia vor mai avé curagiulu a subordina tôte interesele de statu ale Ungariei — eschisivelor interese ale magiarilor. Nu sunt inse numai popo-rali nemagiare cele ce au ajunsu la cunoscerrea acestui adeveru; insisi magiarii si-cunoscu pecatulu, dar n'au curagiulu a si-lu marturisi si a cerôa să corôga reulu, lapedandu-se de politic'a eschisivismulu magiaru. Ceva inse trebuie să se faca, căci mai sunt inca doi ani, si — daca pana atunci nu vor poté magiarii să arete lumii o Ungaria, care se pôte amblă pe petioriele ei, atunci e vai de domni'a magiara, atunci va urmă „*finis Hungariae!*“

Situatiunea deci e grea, fôrte grea, căci pre de o parte lumea cere de la magiari, ca ei să presente in doi ani Ungaria ca pe o fêta ce pôte să amble pe petioriele sale, la din contra inse pe insisi crescetorii. pe domnii magiari, va să-i asiede sub ingrigirea unui crescetorii intieleptu; pe de alta parte apoi dñii magiari dorescu, ca mai bine să pera si ei cu celelalte popora din Ungaria, decâtu să nu arete lumii — peste doi ani — nu o Ungaria, cu poporale ei multumite si gat'a spre a aduce, in timpii de periclu, ori ce sacrificie pe altariulu pa-triei comune, ci o Magiaria, tare si mare, locuita de unu senguru poporu — provenitoriu dela Atila!

Mai apesa pe stepanii magiari inca si necesurile de tôte dilele; au ajunsu adeca acestia prin nedumerit'a lor aler-gare spre ajungerea unei utopie — la punctulu cătu tôte fantanele de venitu ale statutulu le au secatu si au ruinatu totu creditulu tierei si in cele mai ascunse anghiuri ale Europei. Apoi statulu fora de bani nu pôte să fie, ér dupa calcululu insusi a dloru magiari, indata dupa ince-putulu anului viitoriu, chiar si dupa primirea restulu din ultimulu imprumutu, in cass'a statulu vei poté matură, fora a dá de vr'unu cruceriu.

In trei ani dupa olalta a ajunsu statulu Ungariei la punctulu de a-si vedé dom-nii magiari, cu ochii proprii, ne-incun-juraver'a perire. Totu au aflatu inse câte unu cavaleru, pe care l'au aruncatu in pra-pastea deschisa, ca să impace măcar mo-

mentanu man'a ceriului, ce li o aretă, ca urmare a peccatorulu domnesoi. Acú s'au gatatu inse tôte; Europa nu mai vré să crêdia domnilor magiari, că acestia ar avé vointi'a, dar nici tari'a, de a poté odata restabili ecilibriu in economi'a de statu, ér domnii insisi s'au incredintiatu că leacurile mantuitoriuului Ghiczy nu potu să-i duca la salvare. De aci apoi cea inai mare confusiune si nemangaiare. Nu trece o di, fora ca diuaristic'a să nu desbata, că ce are să urme aceste stări de lucruri,perate in tóta privint'a.

Aliatii magiarilor, egemonistii de din colo de Laita, se lapeda de compa-nionulu lor ca de unu netrebnicu. Ei nici nu mai stau la vorba, că prin ce leacuri s'ar poté redă viétia enervatei Ungarie, ci consulta numai asupra forme-lor de curatela, sub cari ar fi mai po-trivitu, a se pune domnii magiari, ca unii cari nu au in sene puterea de a formă si sustiené unu statu.

Domnii magiari apoi, mustrati de consciint'a rea, nedecisi a se abate dela calea peccatorulu, apesati de lipsele mo-mentani, amenintiati cu perire din tôte partile si parasiti cu perfidia de tovaressi de la 1867 — au caditu in unu mare pessimismu. Nu mai trece nici o di fora de a se aretă asemenari între tempurile mai vechi si cele de astadi, între sugru-matoriulu absolutismulu a lui Bach si in-tre pocitulu constituționalismulu de astadi. Din tôte partile audi partenirea absolutis-mulu bachianu, căci — dicu — atunci celu pucinu érá in tiéra ordine si drep-tate si dările nu se redicau pana la ne-potintia de a le plati, nici chiar pre langa cea mei mare bunavointia. Si atari resunete nu vinu numai din unele parti, de la pucini sengurateci dora, căror'a li se imputa nepatriotismu, ci intréga tiéra, si inca in frunte cu diurnalele cele mai adicte regimulu, vinu a ni spune că ne-multumirea a ajunsu supremulu gradu, că nu se mai scie cum să se delature pe-riclulu si că o mare crisa are să erumpa in scurtu.

Cu cătu naintamu mai tare in ace-stu anu parlamentariu, cu atātu mai tare se familiarisédia apoi si domnii cu ideia de crisa. E dreptu, sunt inca unele suflete flegmatice, cari nu vor a cunôce periculu sinu mai dupa ce ajungu in o stare mai bunu, potu a intielege, că au fost la mar-ginea peririi; peste totu inse elementele constelatiunii politice pe di ce mergeiau alta pusețiune, numai cătu că domnii magiari n'au curagiulu a ferí periculu nainte de tempu, apucandu-se de cu buna vreme, a-si luá o direptiune poli-tica, care nu duce la rapastea ce ei insisi si-au spat'o de siepte ani, ca cu atât'a să fie mai afunda. Mare nebu-nia e a crede, că inca pôte să fie man-ziere, candu vedi că mórtea e la usia; e absurdu a crede in indurarea tempulu, teandu siepte ani de dile s'au totu uitatu la domnii de la cârma, că cum traiescu in imhuibare si desfrenare, cum ambla numai dupa utopie, — dripindu in petiôre tôte sentimentele patriotice si sugru-mandu, pe tôte terenele, pe cei ce ii faceau atenti la periclu si se oferiau a se aliá cu magiarii contra torentelii mis-tuitoriu, — si cum apoi prin aceste punu in jocu nedumeritii magiari totu viitoriu tierei Unguresci. Optu ani de dile au golitu domnii pacharulu placeri-lor si au implutu celu alu amaratiuni-lor si inca cu vervu. Tempulu nu mai pôte avé indurare facia de densi, daca nu se vor pune cu o ora mai iute să si re-para die gresielele trecutulu prin la-

pedarea politiei eschisive si prin inaugu-rarea unei politice indestulitôrie pentru majoritatea poporalor nemagiare din poliglot'a Ungaria. Nefacendu-se acest'a — crisa trebuie să erupa. Astadi va finu mai crisa ministeriale, mane inse parlamen-taria si in urma de statu, si — daca re-gimulu si parlamentulu nu va voi, ori nu va precepe a le delatură, atunci va urmă intrebarea de viétia, de essistintia a Ungariei, si aci va avé de a decide Co-ron'a.

Cu unu cuventu: nasdravenii de magiari ai nostri au adusu lucrulu pana acolo, încātu trebuie să asterna parla-mentarismulu érási la petiôrele Majestă-tii Sale, carea — ascultandu spiritulu tempulu, si impartise puterile cu popo-rale, dar carea aci trebuie să lipsésca pe aceste de acestu drept u, de ora ce consiliarii, alesi de Majestatea sa, si sus-tieniu in posturile lor prin increde-rea ce li o aretara poporale, au fost ne-potintiosi, de a cârmi statulu asiá cătu să-lu duca la buna stare si fericire. —

Acestu bancrotu alu parlamentarismu-lui si acéstalovitura morale a statulu se mai pôte inca incunjură. Inca n'a trecut clipt'a mantuirii, dar daca domnii vor intardi a-si trage socotela de peccatele trecutulu si a se insulă de abnegatiune si curagiu pentru a se întôrce de pe calea ce duce la mormentu — acea di a neferierii vine in fug'a mare spre noi si cu gur'a deschisa ca să inghitia Ungaria, si prin ast'a de o parte să scape poporale asuprite de sub sbiciulu nepre-cugetatulu magiaru, ér de alt'a să in-funde sub sarcin'a asupririlor si peririi si pe despoticul de unguru. —

In curendu au să se curme desbate-riile in comisiuni, a nemilôselor pro-pte ale lui Ghiczy. Ele inse nu vor să aiba resustatulu celor din anii tre-cuti, prin cari domnii magiari au orbitu Europa si au facutu pe financiari să li mai credite die; nu — căci acestia au ajunsu a ficonvinsi, că magiarii nu-su capa-bili de indreptare si nu posedu tari'a a guvernă unu statu de sene, fora curatela, de aceea apoi nici nu vor mai voi a ii ajut'a din periclu momentanu. De periclu viitoriu-lui apoi nu vor a price pe insisi magiarii, că cum ar poté scapă; ér proieptele lui Ghiczy se vede sis'a constatatu din tôte par-tile, că nu potu să duca la mantuire. Ghiczy inse e omulu, care va aduce inaintea parlamentulu cestiunea de incredere. Aci se va incepe crisea, căci proieptele lui Ghiczy nu potu aflá spri ginire, de ora ce nu contienu puterea mantuitoria. Unde si candu se va oprí — crisea odata erupta, daca nu se vor tredi cei chiamati? — ferésca Ddiu să aj ungemu aceea clipita, fara a fi uniti si prega-titi. —

Budapesta, in 2 dec. n. 1874.

Neorientarea si confusiunea ce dom-nescu in Ungaria, din cauza că magiarismulu si-vede cu ochii sei, apropiandu-i-se rapede mórtea — a iritatu tôte spiritele infumurati-lor magiari, si precum omulu — candu e aprôpe de mórte, se cërca a-si reculege pot-erile, ca să smulga din man'a mortii cós'a pe-rii, asiá si magiarii se frementa, a deslegă nodulu gordianu, a aflá adeca espedientele, prin care să departe de la ei periclu. In-tre toti inse, boiarii din Transilvania — cei in cea mai mare parte romani renegati — te-mendu-se de resbunarea ce o ar merită, in acést a goaia a mortii se adunara mai antaiu la Clusiu, apoi in diverse parti ale tierei, dentru a se consultă ce ar fi de facutu in ace-

ste momente de crisa, ca să nu ajunga cós'a mortii elementulu magiaru — asiá iute, si tocmai aci, sub domni'a eschisiva a magiari-lor. Eca ce scrie, cu privire la aceste adunări mam'a „Gazeta“:

„Érási s'au adunatu boiarii, nu va fi bine de tiéra.“

„La poporu adeca s'a iradecinat din generatiune in generatiune credint'a fatala, că ori-cand se aduna boierii la unu locu, ei séu conspira asupra tronulu, séu asupra po-porulu, séu si un'a si alt'a. Toomai asiá se intemplă si in dilele aceste. Mai antaiu se adunara deunadi boierii cei mai de frunte in Casin'a aristocrat'loru dela Clusiu, unde con-sultandu-se indelungatu, mai antaiu si-ver-sara man'a loru asupra dietei si a ministeri-ului ungurescu, insierandu mai multe peccate ale loru, dintre cari cele capitali ar fi, că: au facutu *legea nationalitatiloru*, prin care s'ar dá si limbei romanesci órasi-care umbra de drep-tu; mai departe că vreu să immultiasea ce-vasi, cu câteva sute, pe alegetorii de nationali-tate romanésca, apoi că au suferitu ca locui-torii romani din districtulu Nasedulu să in-tre in dreptulu de proprietate alu averiloru, cari totu-deaun'a fusesera ale loru, si pe cari le rescumperasera a *doau ora*, in cursu de 90 de ani, cu sangele loru, in trei generatiuni; in fine, că guvernulu ungurescu sufere, ca tribunalele să mai sustiena si pe romani in dreptulu loru de proprietate, pe care altii se in-cërca in tôte modurile ca să li-o rapésca. Din aceste cause boierii aflara cu cale a se formă in *Partita nationale magiara transilvana*, cu scopulu pronuntiatu, că se-si apere nationali-tatea, limb'a si proprietatiele loru, mai alesu in *contra romaniloru*.“

„Dér' boerii nu s'au opritu acilea, ci ei au provocatu pe toti locuitorii de nationalitate magiaro—secuiesca din marele principatu alu Transilvaniei, ca să se adune cătu mai curendu, pe la tôte tienuturile, in conferentie na-tionali magiare, cu scopu ca să adópte pro-gram'a dela Clusiu, adeca să conspire érási toti magiario-secui in contra poporulu roma-nescu din Transilvania. S'au si adunatu bo-ierii mari si mai mici din comitatulu Turdei la Reginu, si au adoptatu in unanimitate pro-gram'a cea vrasmasiesca a boieriloru adunati la Clusiu. A mai concursu si alta ceta de boiari la Tergulu-Muresiului, dér in diu'a in care scri-emu aceste, nu scim cu ce resultat. Boierii din comitatulu Cetatiei-de balta inca se adu-nara, fara inse ca se pôte aduce concluse una-nime, pentru-ca să aflara între ei ómeni cu judecata covasi mai matora, cari apretiara marimea peririi, la care voru boierii din Clu-siu, dela Turd'a si de pe aiea să inpinga érá-si acést a tiéra. Cu tôte aceste agitatieuna aristocratica s'a incinsu acum preste totu cu-prinsulu tiere. Unii boieri au luat misiunea de a impacá pe sasi cu magiarii si a-i indu-plecá să conspire si ei de nou asupra roma-niloru si să invoiesca vechile juramente. Sasii stau pana acuma in cumpene, fora ca să se pôte decide asiá curendu, mai alesu, că acés-ta prefacere le veni la multi cu totulu pe neasteptate.“

Accentua apoi, „Gaz.“, că diuariele magia-re, in mare parte se invoiescu din totu sufletulu in scopu, si diferu multu pucinu numai in medilôce. Apoi continua:

„Dar rigorosulu comite Des'd. Bánffy, surcelu alu unei familii ilustre de gubernato-ri ai tierei, nu se dá cu un'a cu dõe, ci elu arunca manusi'a la toti căti se opunu pla-nuriloru boieresci. De altumentrea densulu scrie nu numai ca particulariu in numele sau, ci si in numele altor'a, plesnesce ca si cu biciosca de cavaleru, si amerintia de pre calu de 16 pumni. Elu insira multe rele, audite de nenumerate ori, despre „gubernu miserabile, lipsa de securitate publica, lipsa de justitia

legelatiune lenesia, finantie cu totul ruinato tier'a adusa la sepa de lemn, deputatii din Transilvania interesati, fricosi, art. 12 din 1867, aceea legea fundamentala a dualismului rea, nefericita, periculoasa, si inca pentru- ce asi? — Acesta erasi ni-o spune generosul comite Bánffy verde, in facia, procum se cuvane se face orice cavaleru mandru de originea sa cea aristocratica. Legea din 1867, si in legatura cu dens'a legea uniunii, este rea, din cauza ca in periodulu de siopte ani magiarii din Ungaria n'au ajutat pe magiarii din Transilvania, ca se-si asocure pentru totu deaun'a supromatia presto valachi. Acelea legi sunt rele inca si din acea cauza, ca magnatii din Ungaria despretiuescu pe magnatii din Transilvania, si cu pucinu ii tioneu mai susu, decatu pe nisece cersitori, ca perfectii (comites supremi) si toti functionarii din Transilvania sunt platiti mai reu ca cei din Ungaria, ca in Budapesta causele ardelenilor suferu mari intardieri, ca pe tieranii agricultori ii batjocurescu de „oláh," ori catu ar vorbi de bine limb'a magiara. Sunt rele acelea legi, inca si din acea cauza, ca Ungaria a ajunsu pe aprupe de a nu mai fi magiara. (Nu dieu aceea.) Noi ne amu unitu cu Ungaria cu scopulu principala, ca se inaltiamu limb'a nostra preste tote limbile tieriei, si eta ca ne-amu insielatu, susplna dn. Bánffy.

„De aci incolo bataiosulu nostru cavaleru transilvanu amerintia pe cei din Ungaria dicendu-li: Noi le vomu areta loru ca si noi amu venitu din Schitia, ca nu vremu se fimu despretiuti, ca nu vremu ca aici in Transilvania se ne perdemu limb'a magiara, ci din contra, suntemu determinati a revoca periodulu vechiu alu principiloru Transilvani, pro candu Alba-Iulia si Clusiu erau punctele acelea din, cari se decidea de esistentia magiarilor, si noi, acesti ardeleni cari acum suntemu despretiuti, cramu singurii proptitori ai magiarismului si vorbitori ai limbii magiare etc. etc.“ Apoi adauge:

„Ce voru dice romanii la acesta noua espeditiune de ostilitate in contra esistentiei loru? — Noi nu scimu; dar' speramu, ca nu ne vomu insielá in asteptările nostre, si ca aceste atentate noue voru fi de óresi-care invetiatura inca si acoloru suflote servili si abiecte, cari in 1871 s'au inchinatu idoliloru, ér' in 1872 si-vendura suflotele, onórea, natiunea, patri'a pe bani jidovesi in câteva cercuri electorali si asiá se coperira de infamia, in catu astadi ii areta lumea cu degetulu.“

Tote acestea sunt bune si frumoase, numai catu ca vai de celu ce astepta, ca se-i pico marulu de sene in gura. E mare perplessitatea magiarilor, si sunt nepotrivite modilocele dupa cari ambla acestia, ca prin ele se asocure esistentia elementului magiaru — pe ruin'a cetatieniloru, cari — in tote tempurile n'au crutiatu a-si sacrificá si viétia pentru fericirea patriei. De aci apoi Romanii nu facu bine, ca lasa pe acesti nebuni, ca se duca patri'a in prapaste.

Este deci tempulu supremu, ca se incépa si Romanii a se consultá asupra viitorului, caici acusi va se bata elpita decisiva. De aceea, in aceste momente critice, barbati chiamati a fi in fruntea Romaniloru, trebuie se nu intardia a intrá in consultári private si publice, si apoi a se aduná si ei, pentru a paraliá infernalile intentiuni ale sufloteloru dusmanose patriei si poporului peste totu. Nu e adi tempulu, candu si celui ce dormo se i se platéscu casi celui ce lucra; dar a trecut si veaculu, candu prin frase s'ar mai poté infriá seu abate de la rele cei pacatosi. Astadi numai cei neobositi capota respata, si inca cu atátu mai multa, cu catu ca beneficiile se impartu pe cont'a celoru nepasatori.

La lucru dara, ca nu cumva or'a judecátii, sosirea mirelui, se ne affe nepregatiti! —

Budapesta, in 1. dec. n. 1874.

Alegoriele de deputati la universitatea sasésca din Sibiu au datu nascere, intre sassi-unei ideie — nu odata recomandate fratiloru sassi din partea nostra, a Romaniloru de anima si plini de ingrigire despre viitorulu — patriei comune. S'a intemplatu adeca o ne-intemplatu inca pana acilea. In Orascia — pana acu totu de a un'a, din cele mai betrane tempuri pana astadi, se alesora de deputati la universitate unu sassu si unu magiaru. S'a templatu acest'a de aceea, caici pe la 1684 sassi din Orascia se conjurara cu magiarii

de acolo contra Romaniloru. Astadata inse s'a schimbatu acesta relatiune, caici Magiarii au intratu in solidaritate cu Romanii, si s'a alesu romanulu Dr. A. Tincu si magiarulu E. Nagy. Din acestu incidinte „S. D. Tageblatt“ se apuca a pledá pentru inaugurarea unei aliantie sasso-romane, a unei procederi solidarie a Romaniloru cu Sassii in lupta contra supromatiei magiare, care nu respecta nemicu ce e santu si dreptu.

Noi ne bucuramu de acestu momentu de desteptare a fratiloru sassi; ni pare inse forte reu, ca fratii sassi au ajunsu numai acu a precepe impotantia si necesitatea acestei aliantie, si credemu a nu gresi, candu accentuamu, ca proverbialea circumspectiune si nefericita a poporului sassu va indemná pe Romanii a pasi cu sassii in solidaritate numai atunci, candu Romanii din fundulu regiului vor fi in posesiunea drepturilor ce trebuie se aiba acolo, si nu vor avé deci a privi in sassulu din pamentulu numitu sassescu — pe unu impilatoriu mai cumplitu, decatu cum e unгурulu.

De la voi, frati sassi, aterne deci ca se castigati in Romani companioni sinceri in lupta de esistentia contra ingamfaturu magiaru, si noi speramu a nu ne insielá, ca in tieleptiunea voastra va cercá a multiamu pe Romanii, si asiá a ve uni, Romani si Sassii, in o tabera comuna. —

Cuventulu

rostitu de primariulu capitelai Bucuresci col. Manu, la inaugurarea statuei lui Michaiu Eroulu.

Mari'a Ta!

„Pentru antaia óra ni este datu astadi d'a serbá in capital'a Romaniei inaugurarea unui monumentu redicatu in memoria glorioloru nostre nationale, si d'a vedé astu-feliu implinite voturile pioase ale mai multoru generatiuni.

Deca din atatea greutati ale tempiloru n'am potutu pana acum se dámu o fiantia dorintiloru si aspiratiuniloru nostre, Romni n'au uitatu unu singuru momentu numele acelora, cari au ilustratu si au inaltiatu tier'a loru, pastrandu-li cu totii o duiósa si mandra amintire.

In lips'a marmurei si a bronzului, ei li-au redicatu in aduneulu animei loru unu altariu neperitoriu, unde reconoscintia si admiratiunea au intretienutu d'a pururca viu'a flacara a patriotismului.

In asteptarea dileloru mai bune, ei n'au incetatu d'a crede, ca poporulu — care scie a onorá gloriele si maririle trecutulu seu, este acell'a care invétia mai lesne a le imita.

Orasiulu Bucuresci, interpretu fidelu alu simtiementeloru tieriei intregi, inaltiandu statua unuia din cei mai mari Domni ai Romaniloru, se felicita ca a potutu densulu pune cea d'antaiu pétra a acelu cultu nationale.

Capital'a Romaniei se falesece cu o legitima mandria, ca a consacratu acestu monumentu acelu erou, care nu apartiene numai tieriei sale, ci intregului neamu romanescu, si care din malurile Dunarei, peste verfurile Carpatiloru pana la apele Tisei, a portatu cu vitejia stindardele Romane.

Desvelindu priviloru tuturoru acesta imagine grandioasa, care a insuflatu teróre inimiciloru tieriei, n'avemu trebuintia se spunemu a cui este. La singur'a amintire a numeloru inscrise pe marmur'a acestui monumentu: Giurgiu, Patineiu, Hirsiova, Calugareni, Nicopoli, Sabiu tier'a se inchina la numele lui Michaiu Viteazulu.

Inaltiandu-ne cu ochii spre densulu, care din noi nu se simte redusu cu suflétulu in aceea epoca marétia, candu glasulu seu, chiamandu-ne la nedependintia si la gloria, redéstépta in noi vechi'a barbatia, si candu ostile romane, resarindu ca prin farmecu din tote anghururile teritoriului, tieneau pieptu la tote otarole, risipiáu órdele vrajmasie, aperau cu o mana de omeni Termopilele Romane contra valuriloru cutropitoriloru, treceau de p-ste Dunare peste Carpati si incegeau fruntea oroului cu laurivictoriei si cu o intreita corona! Care din noi n'a tresaritu pana in adunculuscu, ascultandu povestirea fapteloru epice ale ilustrulu Capitanu, desteptandu admiratiunea si respectulu totororú contemporaniloru si respandindu atat'a stralucire asupra numelui Romanescu!

Si astadi, dupa trei secli, aprupe im-

pliniti, care anima nu se simte sdrobita inca de dorere, cugetandu cu gróza la cumplit'a ursita a celui mai gloriosu dintre Domni, pe care nici inimicii, nici nenorocirea nu-lu potuse abate, si care — parasitu unu momentu de fo-tun'a armelorú, opunea sortei o taria neinvinosa si se rodica mai superbu si mai puternicu; dar pe care la doboritu lovitur'a marsiava a tradárii.

Aceste simtieminte, Mari'a Ta, totu d'a un'a viue in animile nostre, dobandescu o noua consacratie prin serbarea de adi. Presentia Mariei Tale, dandu acestei serbári o solemnitate mai mare, ni este in acolasi tempu o noua doveda, ca Mari'a Ta le impartasiesci de o potriua cu toti Romanii.

Amintirile trecutulu sunt legaturile celo mai puternice ce unescu patri'a.

Tier'a s'a simtitu ferice, d'a poté revocá asemeni suveniru eroice, candu a oferitu coronele lui Michaiu Viteazulu si a lui Stefanu celu Mare, unui Printiu dintr'o familia, in care eroismulu este o traditiune si unu patrimoni stramosiescu. Uniti in acesasi cugetare, ea inconjura pe alesulu ei cu iubire si devotamentu, si deca — ceea ce Domnedieu se padiesca — ór'a pericolului ar' suná érași, vomu revent cu totii in faoi'a acestui monumentu, si sub inspiratiunea faptelorú glorioase, a caroru amintire el' destépta, natiunea intrega se va aduná cu incredere si barbatia in jurulu Domnului si alu Domnei Tieriei.

Alaturea cu numele Buzesciloru, ale lui Calomfirescu, Banu Manta si Mihalcea, vomu sapá aci alte nume si mai scumpe, si Romania va dovedi ca este inca tier'a lui Michaiu Viteazulu.

Se trati Mari'a Ta, se traiésca Mari'a Sa Domn'a, se traiésca Romania!!! —

Acestoru spressioni insufletitorie, Domnitorulu Carolu I. dede resunetu prin urmatorulu Cuventu:

„Sum fericitu, ca sub domnia mea s'a redicatu statua lui Michaiu-Viteazulu, care ni aduce aminte epoca cea mai gloriosa din istoria nostra, epoca in care acestu mare Domnu Romanu a avutu fericirea de a luptá pentru apararea si atonomia tieriei.

Elu, impreuna cu Mircea si Stefanu celu Mare, a pusu temelja acestui spiritu ostasiescu, care insufla astadi armata noastra si care affa unu resunetu in natiunea intrega.

Inaugurandu acum acesta statua, sum securu, ca tempulu de barbatia n'a trecut, si ca in momentulu de periclu, Romanii s' va sculá ca unu singuru omu, spre a implini ca in trecutu, datorita sa. Dde Domnedieu ca in acelu momentu se potu respunde si eu ascaptáriloru tieriei, si se potemu sepá in anim'a generatiuniloru viitorie reconoscintia catra aporatorii mostei romanesci.

Cada acum acelu velu care acopere acesta statua, si remana incredintiatu orasieniloru capitalei, monumentulu lui Michaiu Viteazulu! —

Sub polele Ponorului, Carasiu nov. 1874.

Traimu ca vai de noi in fericitorulu de popora statu a nedumeritulu Pista. Am ajunsu, prin nemoralea politica de siopte ani, la sepa de lemn si la marginea prapastiei ce destépta in noi machuire si — desperare.

In acesta stare, demna de plansu, nu e destulu, ca vointia si interesele tieriei si a poporului se representa falsu coló susu, la svatulu tieriei, — d'apoi mai vine si aceea trista imprejurare, ca — reutatea si intrigele neamului de la putere ni casuina si aci diosu, acasa in comitatu si comune, cele mai mari daune. E dreptu ca comunele si-alegu capii soi, pe judii comunali si pe notari, dar stepanii pe tote cáile fortiédia se ajunga in fruntea comunelor totu fiantie, cari se reprezente numai interesele rasei de la cáarma, cari apoi — dupa cum de comunu se scie — sunt nu interesele, ci daunele poporului. Astu-feliu se intempla acestea in partile nostre, si asiá audimu, ca e pretotindenea.

Pentru a sapá de acestu reu am trebui odata se ne apucámu a intielege insemnata si influinta ce o are asupra bunestării a comunelor — notarii si judii buni. De aceea ar trebui ca preotii, invetiatorii, totii intielegintii si omenii de bine se se apuce, cu mani cu petiore, de lucru, in unire si uitandu de ori ce sfasiári personali si secundarie — candu e vorb'a de implenirea vr'unui postu de jude comunele ori notariu.

Am insemnatu acestea voindu a atrage atentiunea celoru chiamati asupra alegerii de notariu, ce are se urme catu de curendu in cerculu Recitia-romana — Domanu — Cuptore.

Aceste comune avura nefericirea a avé in frunte mai multu tempu unu peccatosu de notariu; si de aceea tote lucrurile pre la noi mersera reu. A fost acest'a unu trantore de Armeanu carele scia traf din cárc'a bietului romanu fara a-i aduce acestui-a decatu daune colosali. In anulu ospiratu inse abiá ajunse a fi suspinsa dela oficiu pentru abusuri gravi. Congregatiunea din optomvre a. c. a luat actu despre suspinsulu si peccatosulu Armeanu, otarindu escrierea concursului si asiá distituindu-lu formalu din oficiu. Dar ce se vedeti! unii fii retaciti ai nostri, inca dela suspinderea notariului respectivu, incepura a colindá ca pitierii, inainte de tempu cu unu anu, pe la reprezentantiele comunelor, imbetandu-le cu apa rece si promitiendu-li cerulu si pamentulu. Ni permite-mu a spune si numele acoloru ómeni. Unulu e, *Gustavu Gomceanu*, de pre — sinte scrietoriu in Lugosiu, carele pana aci in 4 locuri a picatu. Cum se nu si pice candu peste totu este cunoscutu, catu de misiescescu si in contra tuturoru intereselorú romane se portá acestu sluga alu nepreteniloru nostru la alegerile de ablegatu si la tote ocasiunile, unde erá vorb'a de interesele romane. — Alu duoile pitieru e din Ardealu, cu numele Iuliu Anca. Elu se recomanda pe la noi de proprietariu mare si de notariu cercualu de acolo. Acest'a inca si-a probatu noroculu, de a cortesitu pe la reprezentantii comunali, promitiendu si densulu ce numai a sciutu minti. Noi inse venimu a crede, ca dlu Anca e tocmai asiá o lapedatura, casi cameradulu seu Gomceanu, caici — daca elu e notariu in Ardealu, cum de ambla dela Pasce pe aici, si cum póte se aiba concediu asiá indelungatu?? De cumva inse e, atunci de ce vre se vina la noi, cu atátu mai vertosu, ca noue ni trebuie notariu, care se nu fie totu in concediu. Nu e alt'a, decatu ca si elu e unu sluga netrebnicu a contrariloru nostri.

Noi prin aceste comunicate nu voimu alt'a, decatu a trage atentiunea fratiloru Recitieni, Domaneni si Cuptoreni, ca se-si iée bine de seama pe cine vor alege, — nu cumva se o patiesca ca cu Armeanulu.

Paditi-ve deci fratiloru de petitori ca Gomceanu si Anca, deca vreti se nu ve intórceti unde a ti fostu; fiti si pre cauti si nu ve la sareti sedusi de promisiuni si ori ce alt'a; caici daca vor ajunge domni atari pe striti, apoi ve vor aci ei descalt si belí; in fine nu lasati a sa plantá intre voi astfelu de buruiene veninose cari — voindu reulu Romanului, vor ceróá a semená discordia între voi si prin asta vor mediloc terorisarea noastra si impede area in progresu. Cereati deci barbati, d'a caroru carapteru nepetatu sun teti incredintiatii si de acaroru vointia d'a ajutorá se nainte interesele romane áti avutu ocaziune a ve convinge. Voi preoti, invetiatorii si toti omenii de bine prindeti de tempuriu a lucrá si nu lasati poporulu preda peccatosiloru! —

Unii amici ai Comunelor.

Aradu, nov. 1874.

Pentru lamurirea adevérului, me affu nevoitu a face nescari reflesiuni la articulu aparutu in nr 75 alu diariului „Albina“ si intitulatu: „Trei dile din viétia noastra politica-nationale.“

Voiu se reflectedu numai la acele pasage din articulu mentionatu, cari se roducu la person'a mea; acest'a inse voiu se o facu numai dupa ce mi-voiu fi permis unele observatiuni generale la tienutulu si spiritulu articulu de sub intrebare.

Abstragendu dela acea, ca óre insinuările din articulu sunt ele adeverate ori nu, si ca óre acelea intru adevéru sunt de o asiá mare insemnatare dupa cum ni-le descrie dlu. „xx.“ affirmu, ca — ori cine lu-va ceti cu o seriozitate si judecata, va observá, ca totu articulu este inspiratu de o inimicétia personala, ca adeca elu este meritulu pentru a dá o lovitura morale unuia, si apoi ca slabitiunile nostre se privescu ca unu titlu de dreptu, in favóreza magiariloru, pentru a se justificá procedur'a cea neleiale si nelegale a acestora.

B'nele publicu, interesele nostre nationale n'au pretinsu, ca dlu „xx“ se arete naintea lumii ca cu degeulu, ca cutare romanu a

fost falsificatoriu, că adevărat înaintat unu recursu în numele altuia, foră a fi fost autorizat; cu atât mai vertos nu trebuia să o facă acestă dlu „xx” cu câtă prin acestă intenționădă numai ca să justifice nelegalitatea și neolialitatea fratiloru magiari.

N'a avutu deci necesitate binele publicu de aceea, ca să ne facem personalminte de scandalu în antea lumii pentru aceea, ca să dăm unu paliu fratiloru compatrioti, pentru acoperirea neolialității și misieletății lor.

Să nu mi-se dica înse aci că această asertiune a mea este dora o insinuatiune marșava.

Eu tînu tare, ca totu omulu — care va fi cetitu acelu articlu — so va fi convinsu căși mine, că dlu „xx” pe de o parte ataca pe Romani și îi arăta de nejustificabili, și pe de alta parte procedur'a MSale Dlui fôspan și a portidei acestuia o decreta de eflusu justu a recursului insinuat prin ôreacă romanu.

Pôte să mi-se dica, că facu rolulu unui advocatu ne imputernicitu; eu înse credu a fi în dreptu să facu aceste reflessiuni, de ôra ce dlu „xx” se servese de mine ca de o bota, pentru a sparge capulu altora, desi eu am fost protestatu — naintea mai multoru amici, și mi-se pare și naintea dlui „xx”, — facia de aducerea în publicitate a acestei cestiuni, căci numai eu sum îndreptatitu a trage la răspundere și a cere satisfaciune de la cei ce abuseră de mine, și nu alții, fie ei ori cene.

Ca să se pôta acû convinge fie cine că în câtu a fost îndreptatitu dlu „xx” ca să justifice procedur'a nelegală și nelegale a magiarilor, numai și numai din caus'a recursului, — ôca aci aducu în traducere acelu recursu;

Ilustre dnule comite supremu! Onorabila Congregatiune cottensa!

Prin abdicerea Dlui Ioanu Sierbanu, de la aserarulu orfanale cottensu, devenindu în vacantia unu postu de aserore cottensu orfanale, cu umilitia subscrisulu — ca și advocatu — dupa cum se scie de comunu — prin urmare prevedintu cu calitătile legali; mai de parte ca membru alu congregatiunei cottense, în urma ca atare carele ca romanu, afara de limb'a materna, posedu perfectu și limb'a magiara, provocandu-me și la pactulu facutu între onorabilele partide a cottului acestuia: — mi-permitu să me presentedi și eu pentru dobandirea acestui postu, devenitu în vacantia, recomandandu-me patronagiului gratiou alu Dnfei vôtore.

Iosifu Botto.

Rubru:

Cătra Ilustrulu Domnu Petru Aczél, comite supremu alu cttului Aradu.

Umilit'a rogare a lui Iosifu Botto, advocatu și membrulu congregatiunei cottense, pentru dobandirea postulu de aserore cttensu orfanale, devenitu în vacantia prin abdicerea Dlui Ioanu Sierbanu. —

Eu nu sciu acû unde a aflatu dlu „xx” în acestu recursu atât'a prostia, frivolitate și nepolitétia, căși cari nici nu pôte să fie, nici nu e'a mai pomenitu în tótă tiér'a ungurésca. Ce e dreptu, eră bine să ne să faca amintire în recursu, despre pactulu facutu între partid'a nationala romana și cea deakiana; dacă însa s'a facutu, credu că nu este nici unu atentatu contra curtuasiei și regulelor de scriere, ca să se afle îndreptatitu dlu „xx” a se pune în tovarasia cu Dlu fspanu, pentru de a trage clopotulu de mörte în capulu unui romanu. — De buna séma Dlu „xx” nu putea să secundedi Dlu fspanu în oritisarea recursului atunci, candu din cuvintele următorie ale acestui-a: „ez az a Betto, kinék az az afairje volt Constantival radnai követválasztáskor” — putea să scie și se se convinga, că în tótă tréb'a, recursulu de sub întrebare propriamente nici a strioatu nici a folositu, și că din contra, exceptiune s'a facutu contra persônei și canduitei mele politice, cu cari de felu nu putea să se familiarisedi dlu fspanu.

Dacă eramu unu omu de politic'a dlui fspanu spunem cu man'a la peptu dle „xx” nu eră ôre recursulu de sub întrebare bunu, s'ar fi potutu face ôre ceva exceptiune în contra lui. În urm'a nu me potu destulu mirá, cum dlu „xx” se lasă a primí despre recursu opiniunea acelu fspanu, care — nu credu să me insielu afirmandu, că în viét'i'a lui n'au facutu dora nici unu recursu, și asiá nu credu, să aiba cunoscenti'a practica despre recerintiele unui atare. —

Din aceste motive dara fara să fiu compromitat, cu fruntea deschisa a și puté dice, că dd, acelu recursu este alu meu. Eu însa în

diu'a alegerii — fara să fiu sciutu ceva despre cele intemplete — fiindu în mediloculu unei societății numeroșe în Radna, mai de parte apoi la gar'a calei ferate din Aradu, în sér'a dupa alegere am facutu dechiaratiune solemnă, că eu pentru postulu de aserore comitatensu în scrisu de felu n'am recursu, și că nici am imputernicitu pe cineva, pentru de a face recursu în numele meu; — trebue deci să spunu și aici că da, eu în scrisu nici am imputernicitu pe cineva pentru facerea și însinuarea recursului în numele meu. Cine l'a facutu și cine l'a insinuat, eu nu sciu, dar nici am interesu să sciu, și nici onoratulu publicu cetitoriu — credu — înca nu este asiá curiosu a scî cine este omulu, care a avutu placerea a dá ocasiune dlui „xx”, de a face din tientiariu unu armasariu. Ajunge înse atât'a, că deoraco sum convinsu, că acol'a care a scrisu recursulu de sub întrebare, l'a scrisu din buna vointia fatia de mine, și a trebuitu să-lu fie scrisu în sperant'a firma, că eu, a posteriori, voiu să-lu primescu de alu meu; — de aci apoi și din cele spuse mai susu nu afu causa pentru ce să nu dechiaru cu tótă francheti'a, că testulu recursului din cestiune, a posteriori, lu-aprobedi, și că eu prin acol'a de felu nu afu atacata reputatiunea ce am avutu și o am facia de Romani. Că am perdutu pôte reputatiunea fatia de dlu fspanu Tabajdi et consortes, nu me supera deoraco fatia de ei, multiamescu-tie tie Dómne, reputatiune nici am doritu să am.

Se face amintire și despre epistol'a adresata dlui M. B. Stanescu. — Da ou i-am scrisu, că — dacă interesele nôstre nationali, pretindu să competedi și să ocupu postulu de aserore pe câtu-va tempu, — eu primescu candidatur'a, și încâtă să pôte lu-imputernicescu să me insinue verbalmente. — În astfelu de inprejurare, deca Dlu M. B. Stanescu s'a aflatu îndreptatitu, a face și insinua recursu în numele meu, nu a facutu nici unu reu și nici unu abusu de increderea mea, — dacă recursulu de sub întrebare l'ar fi facutu și insinuat elu — ne fiindu în recursulu de sub întrebare nimica ceva compromitetoriu pentru mine: —

Deci tótă istori'a recursului n'a meritatu ca dlu „xx”, să se alarmedi prin diurnalistica tótă lumea romana în unu asiá tonu. —

În fine din tótă asta istoria, pe mine m'a atinsu și m'a frapatu mai multu nisuinti a dlui Stanescu, d'a a esoperá denumirea mea de aserore supra numerariu. Acest'a inprejurare înse este o causa pura personala, ce atinge numai și numai person'a mea; ergo onoratulu publicu cetitoriu și binele publicu nici unu interesu n'a avutu de a fi informatu despre atare lucru. Deca dlu „xx”, voiá să aduca această causa la publicitate, și iuca din punctu de vedere politicu și de principiu, atonci trebuiá să se ferésca a enerá fapte de colóre personale.

Aceste sunt cari am tînutu de lipsa, a le aduce înainte din punctulu de vedere personalu alu meu de o parte, și de alta parte și pentru de a face destulu provocării esprese din articulu mentionatu. —

Botto mp. ad ocatu.

Reflessiune.

Correspondenti'a dlui „scu” de la Temisiora, publicata în nr. 82 alu Albinei, ne îndreptătesca a crede, că dlu „scu” n'are cunoscentia despre dispușetiunile luate din partea competentă, în privinti'a celorlu atense în correspondenti'a deale; de aceea at'atu pentru liniscirea dlui „scu”, câtu și a tuturor celorlu interesati. Onorat'a Radactiune dela „Albina” e respectuosu rogata, ca să binevoiesca a publicá aci alaturatulu Normativu consistoriale. — Aradu, 9/21 nov. 1874. Petru Petrovici, aserore consistoriale, și referintu în senatulu epitropescu.

Nr. 646
Epit. 204.

Normativu consistorialu

obligatoriu pentru tótă oficiile, comitetele și epitropiele parochiale de sub consistoriulu eparchiale romanu greco-orientale alu Aradului.

Candă s'au emis ordinatiunile normative de datulu 4 februaru 1871, Nr. 60 si 15 iuniu 1871, Nr. 608, in privinti'a manipularii și administrării baniloru besericesci, scolari

și fundatiionali, Consistoriulu acest'a a fost condusu de acea intentiune, ca de o parte să delature anomaliele și abuserile daunose, și de alta parte, comitetelor și epitropieloru parochiale, în sfer'a de activitate a lor, prevedintu în Art. II. §. 23. p. 2, și §. 27. p. 6, a statutulu organicu, să li deo o inviatiune corresponsdientoria, spre a-si poté implini detorintiele — morali cu conscientiositatea, acurateti'a și punctualitatea, ce o pretinde interesulu și bunastarea besericee nôstre.

Înse Consistoriulu eparchialu, a bagatu de séma, ma din casuri concrete s'a convinsu, că dispușetiunile stat. org. și ordinatiunile normative, provocate mai susu, în multe locuri nu se manutien cum se recere, ci se aplica fôrte superficialu, ba în unele comune besericesci de felu nu se observa nici efectuescu; dreptu dovêda urmatoriele casuri speciali:

1. În cutare comuna, chiar preotulu concerninte, influintiendu și seducondu pre epitropulu besericeu, fara de scirea și invoirea comitetulu parochiale, a luat sume înseminate din banii besericee fîresce în tipu de imprumutu; dar' despre care bani, necum să fie datu obligatiune formale prevedintu cu garant'i'a ipotecaria, epitropulu nici macar o simpla recunoscentia inserisnu aru la mana spre legitimarea sa.

Urmarea acestei anomalii e aceea: că preotulu respectivu a reposatu, fara de a remanê catusi de pucina avere proprie, privata, din care să se pôta încasá detori'a, respective pretensiunea besericee, desi §. 23. p. 2, și §. 27. p. 6. din stat. org. impune comitetulu parochiale: „a ingriti pentru sustinerea în întregime a averei besericesci miscatorice și nemiscatorice,” și epitropiei parochiale i oprescu: „a întreprinde vre-o erogatiune fara imputernicirea comitetulu, respective sinodulu parochiale;” va să dica: în prim'a linia membrii comitetulu parochiale sunt responsabili, pentru că n'au controlatu epitropi'a, conformu §. 27. p. 5. din stat. org.; și epitropii parochiale sunt și mai vinovati, și asiá densii, — pe calea regesului, din averea lor, vor restitu besericee sumele consumate de repositulu preotu, pentru că au calcatu dispușetiunile §-lui 27. p. 6 a statutulu org. și pentru că normativele consistoriale suscitade i au facutu responsabili pentru veri ce daune eventuale, provenitorie din negriginti'a lor.

2. Totu cutare preotu, în decursu de mai multi ani, n'a solvitu contributiunea publica regésca și comunala, nici prestatiunile de ecivalente dupa sesiunea parochiale, ale careia venituri înse, fiindu destinate la dotatiunea sa, le-a folositu deplinu; de unde urmédia acea fatala inprejurare, că reposandu preotulu restantieru de contributiune, — auctoritătile finantiale prin organele esecutive, neaffandul lasamentu privatu propriu alu repositulu, au secestratu sesiunea, pe care intabulandu sarcinile contributiunali, pamenturile le-au esarendatu la particulari pe mai multi ani, adevca pana se voru depurá restantiele contributiunali dimpreuna cu procentele de intardiare și spesele esecutiunali, cari tôte la o alta facu o suma enorma.

Eventualitatea acest'a este chiar în detrimentulu veduvei preotose și a orfaniloru delasati, pentru a caroru sustinere repositulu sociu și parinte în decursulu vietiei și a functiunei sale îndelungate — neingrigindu-se, îi-a lipsitu chiar și de beneficiulu venituriloru intercalarie ca li competu sermaniloru pe unu anu de dile. Prin acest'a apoi atâtu comunu besericesci, câtu și iuredictiunei diecesane în privinti'a deplinirii și reducerei parochiei, devenite vacanti, s'au casinatu neplaceri și perplesități; căci întrevinirile și representatiunile facute de aici, la locurile competinti, în meritulu acest'a, au remasu neconsiderate și înca tocmăi din motivu pentru că sesiunile parochiale, fiindu proprietăți ale besericee, organele — concredite cu chivernisirea lor, au detorintia a starui și pentru punctuale depurare a sarcineloru contributiunali publice, dela cari nici chiar' averile erariali nu sunt scutite, — și exceptiunade. —

3. S'a mai intemplat apoi și aceea: că cutare preotu și invetiatoriu, și fara de scirea și invoirea comitetulu parochiale a datu în arenda pamenturile la particulari, închieindu contracte pe mai multi ani, pentru

cari apoi sum'a intruga a pretulu arendei au primit'o înainte, și au și consumat'o, fara de a trage séma la consecintiele viitorulu. —

Reposandu apoi preotulu, urmatorii lui, adevca veduv'a și orfanii, și în privinti'a acest'a sunt espusi fatalitătiloru cu respectivii arendatori de pamenturi; deoraco pamenturile parochiale și scolare sunt averi, adevca proprietăți neatacabili ale bisericee universale, date preotulu și invetiatorulu numai spre usufructuire, ca dotatiune pe timpul vietiei și respective functiunei; priu urmare, veri ce contracte de această natura dupa moartea usufructuariloru preoti și invetiatori, facia cu comun'a și auctoritatea besericesca — neavendu nici o valóre — de sine se întielege, că eventualile consecintie procesuale, urdite din asemeni negociatiuni abusive, și numai bi-t'a familia le suporta și simticace cumplitu.

Deci ca să se procurmo și delature odată asemene anomalie condamnabili, precătu de daunose interesulu bisericee, pre atâtu de compromitetorie și periculose moralității și esistintiei preotiei și altoru facie besericesci și scolare: Consistoriulu eparchialu, ca superioritate, în virtutea dreptulu și detorintiei de supraveghiare, prin normativulu de facia, — și în legatura cu ordinatiunile precedinti, emise dejă în acestu merit, spre cinosura, strict'a acomodare și efectuire, de nou dispușe și ordinedia:

1. Cu privire la împrumuturi de bani besericesci.

1. Precum n'a fost, și nu i este permis comitetulu parochiale, a-si dá invoirea, ca se împrumute cui-va bani besericesci fara delegitimarea garantiei prescrie în ordinatiunea de datulu 15 iuniu 1871, Nr. 608, si precum comitetulu parochiale, abatendu-se dela această regula, va suportá regresulu precum daunele besericee, — totu asiá acci epitropi, cari au îndrasnitu să voru îndrasni, fara de scirea și imputernicirea comitetulu parochiale, a dá cui-va, — fie preotulu, invetiatorulu ori altui credintiosu, — măcar unu cruceriu împrumutu: — se dechiară de necapabili pentru chivernisirea baniloru besericesci, și depunendu-se numai decătu, voru fi constrinsi daunele eventuale a le restitu besericee din averea lor propria.

2. Comitetele parochiale, sub greumentulu responsabilității, sunt îndetorate, conformu §. 27. p. 5. a statutulu în decursulu anulu, din candu în candu, a controlá și visitá cass'a besericesca, adevca pro epitropi, — a constatá rezultatulu controlării și visitării și a face relatiune protopresviterulu; și acest'a în câtu va aflá, că în cutare comuna din partea cutarui epitropu s'a comis abateri și abusu, — conformu normativulu din 27. iuliu 1872, Nr. 1012, Epit. 319, pre respectivulu epitropu numai decătu lu-va depune, și manipularea baniloru, o va coneredu interimalmente unui membru din comitetulu parochiale, pana voru urmá dispușetiunile ulterioari; și în casuri de abuseri și deficituri gravi și evidenti, însui comitetulu parochiale pôte face acest'a, fara de întrevinirea protopresviterulu, facendu acestuia aretare supletoria.

3. Spre a se poté constatá și delaturá celea pana acuma dejă intemplete: protopresviterii concerninti, în firulu ordinatiunei consistoriale din 15 iuniu 1871, Nr. 608, ali-neia 13, sunt insaroinati, a substerne Consistoriulu o aretare specifică despre tótă pretensiunile de bani besericesci, dubioșe și neincasabile, în care aretare e de a se espune:

a) numele epitropulu manipulante, a presiedintulu și notariulu dela comitetulu parochiale;

b) numele detorasulu de bani, și decă sunt, — și a chisesiloru lui;

c) sum'a detoriei în capitalu și interese, și motivulu care face imposibile incasarea detoriei.

4. Fara de scirea și incuviintiarea Consistoriulu eparchiale, nici comitetulu, dar' nici sinodulu parochiale, în viitoriu nu i este permis, a dechiará vre-o detoria de ne-incasabile, necumu a o sterge superficialiter din evidinti'a pretensiuniloru besericesci, oi a nisuf de a se ascurá și licidá în conformitate cu citatele normative, — și cu privire la celea din anii precedinti, adevca de totu vechi, dubioșe și absolutu neincasabili, comitetulu parochiale va face protopresviterulu, și acest'a Consistoriulu propunere pentru dispușetiuni ulterioare.

II. Cu privire la depurarea contribuțiilor publice regesci și comunale.

1. Fiecare usufructuaru de pământuri bisericesci și școlare, anume: preotul pentru sesiunea parohială, și investiatorul pentru estravilanul școlii, e obligat:

a) toate restanțele contribuționale directe, din anii precedenți până inclusive la capetulu anului 1873, sub grea responsabilitate — a le depură, și despre efectuita depurare a se legitima înaintea protopresviterului concernante, producându-i libelul de dare;

b) și în viitoriu, a nuș, ca prestațiunile curinți, regulat și punctual să le depure, ca asiă la capetulu anului, să nu remana nesolvite; ceea ce apoi totu deună, în primele luni ale anului proximu e îndatorat să legitime înaintea protopresviterului concernante, arătându-i libelul, din care se poate vedea depurarea. —

2. Protopresviterul tractuale concernante, îndată după primirea și la curentarea acestui normativu, va provoca oficiile parohiale din tractulu submanuat, ca fara amenare, să-i substerna o arutare specifică despre:

a) numele preotilor și investiatorilor respectivi restanțieri de contribuție;

b) prestațiunile contribuționale prescise, solvite și restanți cu finea anului trecut 1873, și despre celea prescise pe anulu curinte;

c) o adeverință din partea comitetului parohiale subscrișă și de antistia comunale politica, din care să se constată, că ôre pentru contribuțiunile restanți, facutu-să executiune preotulu său investiatorulu, este intabulată și secestrată sesiunea parohiale și pământulu școlii?

3. Încâtă apoi voru ocure casuri de acestea, comitetulu parohiale sub propria responsabilitate e îndatorit a reflecta — pe antistia comunale, respective pe organele financiale, că executiunea asupra sesiunei parohiale și pământulu școlariu, adică aplicarea mesurilor usuate executiunali față de averile bisericesci, este nejustă; de-ôra-că atât preotulu, cât și investiatorulu, au asuporță și sarcinele contribuționale, prin urmare și executiunea pentru restanțe numai în contra lor, și numai asupra averii proprii private a lor, are loc și valoare legale.

4. Dacă înse totuși voru ocure casuri, unde preotulu și investiatorulu negrijente e amenințat cu executiune, dar elu nu posedă avere privată, protopresviterulu concernante e îndatorat a staru, ca față de sesiunilo parohiale și pământurilo școlare să previna ingerințele executiunali, adică — controlandu și ținendu în evidință celea prescise în punctulu 1 și 2 a normativulu de față — va îndrumă comitetulu parohialu, ca îndată ce cutare preot și investiator nu-si va fi depurat restanțele contribuției, singuru comitetulu să grigăscă pentru depurarea sumei restanți, adică în proporțiunea sumei pretinse să esarendă o parte de pământuri, și din pretulu acelor — depurandu restanțele contribuționale, numai prisosulu să-lu deă respectivulu usufructuaru; — avendu a reportă despre aceste casuri. —

III. Cu privire la contractele de esarendă a pământurilor parohiale și școlare.

1. Preotulu și investiatorulu usufructuaru este îndreptatit a dispune de beneficiile sale, dar numai pe timpul vieții, respective funcțiunei sale ca atare; dreptaceea și pământurile destinate la dotatiunea sa — le poate chivernisi cumu i vine mai bine la socotela, adică le poate și esarendă particularilor, de sine întielegându-se, că contractelo despre asemenea esarendă nu au valoare obligatorie, nici consecințe pentru viitoriu, adică în casu de eventuală mârte și delaturare din funcțiune a respectivulu preot și investiatoru usufructuaru.

2. Respectivii preoti și investiatori, se facu atenți asupra acestei împrejurări și li se recomanda, ca — la astfelu de negociații, să fie foarte cu bagare de sâma la toate eventualitățile, și precătu se poto să se retiena dela încheierea contractelor pe mai mult ani,

căci — precum dovădescu casurile concrete amintite mai susu, neintielegerilo și consecințele procesuali ce eventualmente s'ar mai iscă cu respectivi întreprinditorii numai preurmatorii repositilor îi va privi și asupră. — Comitetelor parohiale, sub greumântulu responsabilității proprii, li se opreacă seriosu, a-si da învoirea la astfelu de afaceri, și a-le întreprinde singure, fara de a cere încuviințarea sinodulu parohiale, și acest'ă fara de a midloci aprobarea Consistoriulu parohiale, și în casuri esceptionali, numai în împrejurările favorabi prevădute și cu stipulațiuni secure, se poto încheia contracte, dar cari numai după ce voru fi esaminate și ratificate de Consistoriulu eparohialu.

Protopresviterii concernanți sunt însărcinați cu supravigharea și controlarea riguroasă a manutienor și implinirii acestor dispuzițiuni din partea organelor subalterne; avendu despre rezultatulu lor la finea fiecărui anu a subterne Consistoriulu reportu circumstantiale.

Normativulu acest'ă, estradandu-se într'unu esemplariu pentru fiecare oficiu parohiale se trimite concernintelui protopresviteru, ca să dispuna numai decătu, a se publică sinodulu comitetulu și episcopiu parohiale din fiecare comuna, și oficiulu parohiale — luandu cunoscință despre elu și comunicandu-lu cu investiatorulu, lu-va paștră în archivu, spre cinosura, strictă acomodare și necesariă întrebuintare. —

Aradu, în 21 martiu 1874.

Consistoriulu eparohiale romanu greco-orientalu alu Aradulu',
ca senatu episcoposeu.

Varietati.

(Advocati noi.) În dilele trecute mai depuseră aci consur'a de advocati, cu succesulu doritu, inca trei teneri romani: *Almasianu, Crenianu și Trifu*. Li dorimu să poto așera cu celu mai bunu succesu drepturile apesatulu poporu romanu. —

(Convorbirile literare.) În nrulu de la 1. nov. a. c. conținu următoarele materii: „Studiulu istoriei la Romani,” de *G. Paun*; „Mane,” poezia de *N. Gane*; „Amentire de pe insulă Rügen,” poezia de *S. Bodnărescu*; „Carulu,” poezia de *N. Beldiceanu*; „Apostolu Margaritu” și seolele romane de peste Dunare; „Constantinu Balcescu,” de *E.*; „Vocabulariu istriano-romanu,” de *I. Maiorescu*. — (Societatea de lectură a studenților din Beius) s'a constituită pe anulu scol. 1874, 5 astu-feliu: (Conducătoriu — profesorele *Vasilu Lesianu*, notariu alu corespundintiloru — *Andrei Cighi*, notariu alu ședintiloru — *Gavrilu Bocosiu*, cassariu — *Georgiu Ieremescu*, bibliotecariu — *Filipu Leuca*. —

(„Revis'ta contimpurana,”) în nrulu de la 1. nov. a. c. cuprinde următoarele materii: „Casatoriă după despartință,” de *G. Marianu*; „Oda statuei lui Michailu Viteazulu,” de *V. Alessandri*; „Reformă în vetiamentulu,” de *Em. Michăiescu Porumbariu*; „Perdouă vecinulu,” poezia de *A. Larra*; „Lucrările publice din capitala — Canalizarea Dimbovitiei,” de *I. C. Copsia*; „Cupa,” și „?” poezie de *Zamfirescu*; „Carbunii fosili,” de *St. Michăiescu*. —

(Istoriă revoluțiunii romane de la 1821) de *C. D. Aricescu*, a ositu de sub tipariu la București, și se poto procură pre langa pretulu de 10 franci prin librăriele Socek et Danielopolu. — Asemenea a esitu de sub tipariu totu de acestasi autor, și *Corespundința secreta și acte inedite ale capilor revoluțiunii romane de la 1848*, și se poto procură pre langa pretulu de 2 franci.

(Istoriă regimentulu alu doilea românescu graniceriu din Transilvania) pre candu oră să esă de sub teascu ultim'ă cōla a ei, pe atāt'a pe câtu s'a promis în primulu anuciulu alu autorelui, se află cu cale să se mai adanga la ea, în limb'ă originală, inca una seria de documinte din timpul mai nou, precum și unu apendice complementariu și aplicatoriu alu unor momente istorice și alu biografelor de familie. Se face acest'ă în urm'ă unor informațiuni primite autorele dela căți-va barbati de arme. Prin acest'ă istoriă înse cresce de la 4 la 7 cōle tiparite, și în urm'ă acesteia ea va

costă cu 20 cr. v. a. mai multu, va costă adică: 70 cr. v. a. —

(*Róssa Sándor*), renumitulu banditu magiaru fiindu condamnata la mârte prin streangu de către tribunalulu din Segedinu, în dilele trecute fu agratiatu, în schimbându-i-se pedeps'a în închisore pe viața. —

(*Invențiune foarte importantă*.) Pe timpul asediării Parisulu prin Prusaci, toate articolele de alimentatiune se scumpiseră peste mesura. Într'acestea înse untulu întrecea pe toate, căci cihlogramulu de untu costă șese dieci de franci. După descunjurarea Parisulu, mai scadiendu pretulu tuturor alimentelor, se cftini și untulu.

Într'acestea înse mai alesu, din împrejurarea, că untulu nu se poto conservă prospetu, de ôrace conține unelo elemente acide, cari lu-facu să cadă în amucedire — sciinției i succese a supleni untulu de comunu, naturale, prin untu artificiosu, produsu alu sciinției chimice. Unu chimicu adică observă cu de a menuntulu cum se formedia untulu ordenariu; astu-feliu, prin ajutoriulu chimiei, mecanice și a aborelui, a obținutu rezultatulu d'ă produce untu din acelesi elemente ce le conține și untulu naturalu. Acestu untu are aspectu, gustulu și calitățile celor mai bune unturi; elu e înse și mai sanctos, și se conserva prospetu câte unu anu de dile. S'a constatat apoi o economie de 50% la cumpertu și de 50% la întrebuintare. Consiliulu superioru de igiena din Paris, constatandu pr celințele acestui untu, — a autorisatu apoi îndată vândirea lui, clusandu totu odată învencarea lui de oadeverată și precioasă cucerire a progresulu. —

(*Inscripțiunile de pe statu'a lui Michailu Eroșlu*.) În faciă principale a soclulu (pedestalulu pe care jaco statu'a) se află sculptate în marmure cuvintele: „Michailu voivodu celu viteazu, domnu alu Terei romanesce și alu Moldovei, Domnescu Locutiitoriu și Capitanu generalu în principatele Ardealulu la 1593 — 1601. — Pe o parte laterale a acestui, soclu se mai cetesece apoi: „Giurgiu — 1594; Cet. de Floci — 1595; Ruscicu — 1594; Darstoru — 1595; Sorpatești — 1594; Patineu 1594; Stanosti — 1594; Harsiova — 1595; Turtoacia — 1599; Braila — 1595; Nicopolis — 1598; Calugareni — 1595; Tergoviste — 1596; Cast. S. George — 1596; Gurguti — 1599; Nicopolis — 1599; Chiseletu — 1599; Vidinu — 1596; Sabiu — 1599; Alba-Iulia — 1599; Sucova — 1600; Hotinu — 1600; Gorosleavu — 1600.” — Pe partea de către resaritu a soclulu se cetesece: „Banu Michalcea; Radu Buzescu; Stroe Buzescu; Proda Buzescu; Radu Caloufirescu; Banu Manta; Banu Udrea; Vornicu Dumitru; Stefanu Resvanu; Marzea celu mare; Popa Stoica Farcaseanu; Albertu Chirali; Baba Novacu; Capitanu Coce; Marzea celu micu; Capitanu Valiscu; Georgiu Ratiu; Locă Aga.” —

(*Seamnilu eppescu alu Lugosiulu implenit*.) După cum se suna din părți bine informatu, seamnilu eppescu alu Lugosiulu e implenit prin *Dr. Victore Mihalyi*. Se mai astepă inca votulu ponteficeului, care la totă întemplarea vâ s'ă fie favoritoriu. — Ne bucurănu din anima, candu — în cătu cunoscemu noi pre Ill. sa *Dr. Mihali* suntemu în placut'ă puzetiune a gratulă fratiloru din dieces'ă Lugosiulu, că au capetatu unu capu care va să-i abata de la calea peririi, pe carea îi conduse corumpetoria pastorire a parintelui Olteanu. Dăc ceriulu, ca acest'ă demunire să fie de bunu auguriu! —

Anunțiu.

Adunarea generală a Reuniunei romane de lectură din *Lugosiu* se va ținē în 27 decemvre 1874 st. n. după amēdi la 3 ôre, la carea se invita toti onorati membri ai Reuniunei. —

Lugosiu, în 29 noemvre 1874.

Comitetulu.

Conohiamare.

Onorat'ă tenerimie romana din Budapesta este invitata cu totu respectulu, ca să bineveșcă a se intruși în localitatea societății „Petru-Maioru,” domineca 6 dec. n. a. e., la 6 ôre d. m. — Obiectulu discusiunii ne atinge de aprôpe pe toti. —

Budapesta, 3 dec. n. 1874.

G. Chicinu mp.
E. Babesinup.

„Albina“

Institutu de creditu și de economi,
în Sibiu

primescu depuneri de capitală spre fructificare:

a) prelunga anuciarea redicării în sensulu statuteloru, cu 6% interese;

b) sub condițiune, d'ă se anuciă institutulu redicare depunerii la trei luni înainte, cu 6 1/2 %;

c) sub condițiune, d'ă se anuciă institutulu redicare depunerii la șese luni înainte, cu 7% interese.

Cu privire la condițiunile b) și c) deponentale are a se dechiară în diu'a depunerii; căci altu-cum înlocarea se va privi ca urmata sub condițiunea a)

Interesele începu cu diu'a, care urmădia după diu'a depunerii, și înceta cu diu'a premergătorie dilei, în care se redica depunerea, cu acelu adaosu înse, că numai dela acele capitală se dau interese, cari stau depuse la institutu celu pucinu 15 dile.

Depunerile tramise prin posta se resolvu totu-deaun'a în diu'a primirei, prin spedarea libelulu la adres'ă deponentelu.

Sibiu, 25 noemvre 1874.

1—4 Direcțiunea institutulu.

De mare importantă!

Dr.

Alexandru Popoviciu,

Mediculu romanu dela băile lui Ercule langa Meedă,

prin acest'ă are onore a face conoscutu P. T. Publiculu romanu și Clientelei sale peste totu, cumca a deschis

„Salonu de consultare“

în Viena, *Asperngasse nr. 1*, în faci'ă otelulu „Europa.”

Densulu primescu asupr'a sa — arangierea de consulte medicali cu medicii specialiști, dintre celebritățile Vienei, după natur'ă și gravitatea casurilor, raportandu Professoreloru esactminte despre suferințelo pacientiloru, pentru ca acest'ă, și anume Romanii străini în Viena, să nu mai fie sedusi și speculati de felurimi de ciarlatani.

Pacientii neconoscetori de limba și for' de orientare în Viena, la locuinț'ă sa poto avē unu internatu cu totulu comod și în totă privinț'ă satisfactoriu.

Într'unu eveniment: **Dr. Alexandru Popoviciu** primescu în salonulu seu a supra-si ori-ce însărcinare, ce atinge sfor'ă medicală, precum și ingrijirea pentru internarea bolnaviloru pe la institutelo de sanatate corespundătoare, s. a. s. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA“

pentru alu IV-lea patrariu de anu, ce începă la 1. optomvre. Pretiurile și condițiunile remanu cele de pana acuma, precum se vedu însemnate în fruntea foii. —

Redacțiunea.